

Utrikesdepartementet

Bidrag till Världstullorganisationen (WCO) avseende projekt om bekämpning av illegal internationell handel med utrotningshotade djur, det s.k. GAPIN-projektet.

3 bilagor

Ärendet

Illegal internationell handel med utrotningshotade djur är tillsammans med droger och vapen ett stort problem som världens länder har att hantera. Konventionen om internationell handel med hotade växt- och djurarter (CITES) syftar till att övervaka och reglera internationell handel med bl.a. utrotningshotade djur. Kompletterande insatser kan dock göras på handels-/tullområdet.

WCO har i detta sammanhang föreslagit ett projekt – Projekt GAPIN (förkortning av ”Grate ape”, ”integrity”) – som bl.a. syftar till att bygga upp kapacitet i 15 afrikanska länder för att bidra till att öka implementeringen av CITES regelverk samt att förhindra korruption.

Den totala budgeten för projektet uppgår till 200 000 euro.

Regeringskansliets beslut

Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) beslutar att lämna ett bidrag på 200 000 euro till Världstullorganisationen (WCO) för ett projekt om bekämpning av illegal internationell handel med utrotningshotade djur, det s.k. GAPIN-projektet. För medlens användning gäller de allmänna villkor ”Standard Conditions”, som bifogas (bil. 1). Bidraget avser verksamhet längst till 31 december 2010 och medlen ska ha rekvirerats senast den 30 november 2010 med användande av blanketten ”Contribution Request Form”, (bil. 2).

Utgiften ska belasta det för budgetåret 2010 under utgiftsområde 7 upptagna ramanslaget 1:1 Biståndsverksamhet, anslagsposten 29.1, organisations- och temastöd.

WCO ska senast den 31 mars 2011 lämna en redogörelse för insatsens genomförande inklusive en ekonomisk redogörelse för hur medlen har använts i enlighet med "Standard Conditions" och med användande av bifogade "Guidelines for Reporting" (bil. 3). Eventuellt outnyttjade medel ska återbetalas vid samma tidpunkt för att återföras till anslagsposten.

Beslutet har fattats av chefen för enheten för internationell handelspolitik, departementsrådet Kajsa B Olofsgård.

Utdrag till
UD UP
UD USTYR
UD EKO
UD registrator
Fi BA
M NA
Sida
Tullverket
Jordbruksverket
Naturvårdsverket

Utrikesdepartementet

Bedömnings-PM

*Enheten för internationell handelspolitik
Catarina Hedlund*

Bidrag till Världstullorganisationen (WCO) avseende projekt om bekämpning av illegal internationell handel med utrotningshotade djur, det s.k. GAPIN-projektet.

Illegal internationell handel med utrotningshotade djur är tillsammans med droger och vapen ett stort problem som världens länder har att hantera. Konventionen om internationell handel med hotade växt- och djurarter (CITES) syftar till att övervaka och reglera internationell handel med bl.a. utrotningshotade djur. Kompletterande insatser kan dock göras på handels-/tullområdet.

WCO har i detta sammanhang föreslagit ett projekt – Projekt GAPIN (förkortning av ”Great ape”, ”integrity”) – som bl.a. syftar till att bygga upp kapacitet i 15 afrikanska länder för att bidra till att öka implementeringen av CITES regelverk samt att förhindra korruption.

Den totala budgeten för projektet uppgår till 200 000 Euro.

Bedömning

Relevans

Handel med utrotningshotade djur utgör, tillsammans med droger och vapen, en stor del av den internationellt illegala handeln. Att komma till rätta med den ökade illegala handeln är en fråga av stor angelägenhet för regeringar och världssamfundet. Tjuvskytte av hotade arter och handeln med dessa påverkar inkomsten hos invånare på landsbygden, bidrar till minskade inkomster till regeringar och har drivit ett antal arter till gränsen mot utrotning.

Konventionen om internationell handel med hotade växt- och djurarter (CITES) har stor betydelse för att kontrollera den internationella handeln men även att bekämpa den illegala handeln. Eftersom den illegala handeln trots detta ökar bör även andra sätt att bekämpa handeln identifieras. Handelspolitiken, inklusive arbetet med tullprocedurer, kan bidra och stödja arbetet.

WCO är den internationella organisation som arbetar med tullprocedurer för gränsöverskridande handel. Organisationen har 176 medlemmar. En stor del av dem är utvecklingsländer. WCO:s arbete syftar till att förbättra effektiviteten för tullorganisationer i världen samt att hjälpa dem att fullgöra sin dubbla roll som handlar om att underlätta internationell handel samtidigt som säkerheten garanteras. För att underlätta tullarbetet har WCO utvecklat ett antal verktyg och hjälpmedel samt introducerat ett antal program och initiativ som till stor del underlättar tullverksamheten. Två av fyra nyckelaktiviteter inriktas på kapacitetshöjande insatser samt partnerskap och samarbete mellan länder.

Arbetet med att implementera CITES regler utgör en del av WCO:s verksamhet. Arbetet består främst i att öka kapaciteten hos medlemsländerna att kunna agera enligt CITES-konventionens regelverk.

Tulladministrationer världen över spelar en kritisk roll i arbetet med att genomföra CITES regelverk. Tullens roll vid gränsen är att försäkra att regler i internationella avtal uppfylls; att spåra och undersöka illegal handel; att sammanställa statistik för att övervaka handeln; att samla in tull och skatt samt att bidra till ökad medvetenhet hos allmänhet och de parter som arbetar med eller påverkar den gränsöverskridande och internationella handeln. Att skapa och stödja nationella och regionala nätverk är av stor vikt för detta arbete.

Ett stöd till WCO kan därför bidra att stärka arbetet med att bekämpa den gränsöverskridande/internationella illegala handeln med utrotningshotade arter.

I enlighet med handlingsplanen för riktlinjerna för ansvarsfördelningen för det multilaterala utvecklingssamarbetet ska Sida vara huvudansvarigt för insatsstöd till WCO. Sida ger i dag programstöd (Kolumbusprogrammet) till WCO. Detta specifika (GAPIN) projekt om CITES-relaterat stöd är dock av kortsiktig natur. Dessutom är frågan högt politiskt prioriterad. Detta projekt kan klassificeras i enlighet med UD:s riktlinjer som en insats med politisk signalverkan. Av dessa skäl bedöms ett kompletterande stöd från UD till detta specifika ändamål vara motiverat och ligga i linje med riktlinjerna för handelsrelaterat bistånd.

Verksamheten

Projektet syftar till att bidra till det globala arbetet mot illegal handel med utrotningshotade arter, särskilt de stora aporna i Afrika (schimpans, gorilla och bonobo/dvärgschimpans), samt att förhindra korrupcion.

GAPIN riktas mot 15 länder: Botswana, Burkina Faso, Etiopien, Egypten, Kamerun, Kenya, Mali, Moçambique, Namibia, Nigeria, Rwanda, Sydafrika, Tanzania, Uganda och Zambia.

Projektets mål är att:

- bygga upp kapacitet hos tulltjänstemän att kunna genomföra CITES regelverk och motverka korruption,
- förebygga, undersöka och bekämpa illegal handel med djur som hotas till sin existens av handel,
- uppmuntra kommunikation och samarbete mellan deltagande länder,
- medvetandegöra hur tillämpning av regler ska ske på området
- få förståelse för hur trenderna ser ut när det gäller illegal handel med ett antal arter i/mellan de utvalda länderna.

Projektet kommer att genomföras genom två ”workshops” samt operationell support. I detta sammanhang avser man bl.a. samordna en gemensam övning vilkens format sedan kan implementeras av länderna. För att maximera resultatet avser man bjuda in de nationella, administrativa CITES-myndigheterna samt polis från respektive land. Känsliga punkter (hot spots) identifieras i samband med övningen och används i fortsatta projekt.

Avsikten är vidare att identifiera en grupp av experter som ska ingå i ett nätverk. Detta nätverk ska garantera fortsatta kontinuerliga kontakter och samarbete på alla nivåer. WCO kommer att prioritera sitt engagemang gentemot nätverket, bl.a. genom uppföljande utbildning. WCO kommer också att ha fortsatta kontakter med alla parter på alla nivåer. Man ser också ett behov av att sammanföra detta projekt med andra projekt och aktiviteter som drivs eller koordineras av WCO:s samarbetsparter, t.ex. CITES-sekretariatet, Interpol, Det administrativa centret för FN:s kamp mot droger och brottslighet (UNODC) och det av UNEP och UNESCO sponsrade ”Great Apes Survival Partnership” (GRASP). WCO avser även samarbeta andra organisationer (NGO:s) som arbetar med att skydda vilda djur etc.

UD har fört en dialog med WCO under slutet av våren och sommaren 2010 om projektet. Förtydliganden och kompletterande information om innehåll har lämnats av WCO. Projektet bedöms vara gediget, väl genomtänkt och resultatorienterat.

Tidigare erfarenhet

WCO bedöms ha god kompetens och kapacitet för att leda ett projekt av denna omfattning och med denna inriktning. Organisationen har gott renommé och man har ett stort nätverk av berörda organisationer knutna till sig.

UD har tidigare stött särskilda projekt inom WCO. Erfarenheterna av samarbete med organisationen är överlag goda.

Anknytning till svenska prioriteringar och Aid for Trade

Bidrag till WCO enligt ansökan ligger i linje med de svenska prioriteringarna för samarbetsstrategin för det regionala utvecklingsarbetet med Afrika bl.a. genom att projektet syftar till att öka regionala aktörers förmåga att minska gränsöverskridande miljöpåverkan. Stödet rör insatser som syftar till hållbart utnyttjande av ekosystem och naturresurser som delas av två eller flera länder. Projektet avser dessutom att bidra med insatser mot korruption.